

Protokół posiedzenia Rady Bibliotecznej w dniu 09.03.2010 roku

Posiedzenie Rady Bibliotecznej otworzył Przewodniczący prof. dr hab. inż. Jerzy Błażejowski.

Na wstępie przedstawił porządek posiedzenia:

- 1/ sprawozdanie Biblioteki UG za 2009 rok
- 2/ limity na zakup literatury zagranicznej
- 3/ powołanie biblioteki specjalistycznej Historii Sztuki i Archeologii
- 4/ Pomorska Biblioteka Cyfrowa
- 5/ sprawy bieżące

Ad.1 Dyrektor Biblioteki mgr Grażyna Jaśkowiak przedstawiła komentarz do sprawozdania, którego tekst członkom Rady został rozesłany przed spotkaniem. Rok 2009 okazał się stabilny pod względem finansowym i kadrowym. Trudnym problemem było podjęcie decyzji dotyczących przyszłości i kształtu prenumeraty czasopism zagranicznych. Trudność ta wynikała ze wzrostu cen czasopism drukowanych, przy jednoczesnym braku dodatkowych dotacji na ich zakup. Poza tym nie wyłoniły się inne, istotne problemy. Wskaźniki obrazujące statystykę Biblioteki w porównaniu z ubiegłymi latami są wyższe. Należy łączyć to ze wzrostem ilości studentów oraz ze zwiększonym udostępnianiem w Bibliotece Głównej. Pozytywnym zjawiskiem jest zwiększenie wykorzystania elektronicznych baz czasopism. Tym samym zmniejsza się zainteresowanie czasopismami drukowanymi. Bilans finansowy Biblioteki okazał się zrównoważony - zarówno, jeśli chodzi o fundusz rzeczowy, jak i płac.

Znaczącym wydarzeniem było rozpoczęcie tworzenia biblioteki cyfrowej. Pod kierunkiem Biblioteki Politechniki Gdańskiej pozyskano fundusze europejskie na ten cel. Biblioteka Uniwersytetu Gdańskiego jest dużym beneficjentem tego projektu.

W czerwcu podpisano porozumienie o tworzeniu Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej. Dzięki pozyskanym środkom jesienią zorganizowano pracownię dygitalizacji, wyposażoną w specjalistyczny sprzęt.

W ubiegłym roku udało się zakupić system Expertus. Dzięki niemu zespół bibliotekarzy podjął prace nad tworzeniem bibliografii dorobku pracowników naukowych Uniwersytetu Gdańskiego. Po dziesięcioletniej przerwie, kiedy to zawieszono rejestrowanie publikacji w sposób tradycyjny, wznowione zostały prace w nowej - elektronicznej postaci.

Po wystąpieniu Dyrektor Biblioteki, Przewodniczący zaproponował dyskusję. Uczestnicy posiedzenia nie zgłosili żadnych uwag.

W wyniku głosowania Rada Biblioteczna jednomyślnie przyjęła sprawozdanie z Działalności Biblioteki za rok 2009.

Ad. 2 Kolejny punkt programu również zreferowała Dyrektor Biblioteki. Uczestnicy posiedzenia otrzymali zestawienie wykorzystania limitów na zakup książek zagranicznych przez poszczególne wydziały w 2009 roku oraz propozycje ich wysokości na rok bieżący.

W ubiegłym roku ogólna kwota limitów dla wszystkich wydziałów została przekroczona o 400 zł. To niewielka kwota przekroczenia, dlatego w roku 2010 zaproponowano utrzymanie limitów na tym samym poziomie. Z wnioskiem o zwiększenie limitu dla Wydziału Historycznego wystąpiła prof. Gabriela Majewska. Prośbę swą motywowała powstaniem nowych kierunków: etnologia, religioznawstwo, krajoznawstwo i turystyka historyczna. Dyrektor Biblioteki zapewniła, że weźmie pod uwagę nowe potrzeby Wydziału, ale nie złożyła obietnic w sytuacji, gdy dodatkowe środki w budżecie nie są pewne. Jeśli fundusze zostaną przyznane, realizacja tego wniosku będzie możliwa.

Przewodniczący Rady poparł propozycję utrzymania limitów na zakup książek zagranicznych na poziomie z ubiegłego roku. W przypadku, gdy pojawią się rzeczywiste, dodatkowe potrzeby zwiększenia limitów, środki takie będą wygosparowywane w miarę budżetowych możliwości. Limity zostały jednomyślnie zaakceptowane przez zebranych.

Ad. 3 Powołanie biblioteki specjalistycznej Instytutu Historii Sztuki i Archeologii. Kolejny punkt programu posiedzenia Rady Bibliotecznej zreferowała Dyrektor Grażyna Jaśkowiak. Profesor Zbigniew Opacki, Dziekan Wydziału Historycznego, zgłosił wniosek do J.M. Rektora prof. Bernarda Lammka o ustanowienie nowej biblioteki specjalistycznej na ul. Bielańskiej, gdzie mieszczą się obecnie Instytuty Historii Sztuki i Archeologii, a w przyszłości również będzie miał tu swoją siedzibę Instytut Etnologii. Księgozbiór nowej biblioteki będą stanowiły zbiory instytutowe Historii Sztuki Archeologii, które dotychczas funkcjonowały jako odrębne zasoby dwóch bibliotek katedralnych. Są to zbiory pochodzące głównie z darów. W tej chwili w księgozbiórze Historii Sztuki znajduje się tylko niewielki depozyt pochodzący z Biblioteki Głównej. W przyszłości zasila go woluminy przeniesione z filii na ul. J.Sobieskiego oraz nowości, nabywane za pośrednictwem Biblioteki Głównej. Do tej pory wyżej wspomniane biblioteki funkcjonowały na obrzeżu systemu informacyjno - bibliotecznego Uniwersytetu. Spełnienie postulatów Pana Dziekana Wydziału Historycznego oznacza włączenie nowej biblioteki specjalistycznej w strukturę Biblioteki Głównej. Będzie ona działała podobnie jak inne biblioteki wydziałowe. Jej utworzenie nie pociągnie za sobą dodatkowych kosztów. Niezbędny będzie tylko remont pomieszczeń, które pozostały po przeniesieniu się Wydziału Nauk Społecznych do kampusu w Oliwie. Lokal zostanie dostosowany do nowych potrzeb, z uwzględnieniem perspektyw rozwojowych biblioteki. Do jej obsługi przydzielono dwa etaty. Dyrektor Biblioteki, mgr Grażyna Jaśkowiak zobowiązała się przyznać jeszcze jeden etat z etatów będących w posiadaniu Biblioteki Głównej. Dyrektor Biblioteki zaproponowała nazwę dla nowo powstającej biblioteki - a mianowicie, Biblioteka Historyczna. Decyzja w tej sprawie jeszcze nie zapadła.

Przewodniczący Rady podkreślił zasadność utworzenia wspólnej biblioteki dla kierunków umiejscowionych na ul. Bielańskiej. Przemawia za tym znaczne oddalenie od centrum uczelni oraz raczej odległe perspektywy przeniesienia mieszczących się tam Instytutów do kampusu w Oliwie.

Wniosek o utworzenie nowej biblioteki specjalistycznej uczestnicy posiedzenia poparli jednomyślnie.

Ad. 4 Prezentacji Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej dokonała mgr inż. Ewa Chrzan, wicedyrektor Biblioteki UG i koordynator projektu z ramienia BUG.

Pomorska Biblioteka Cyfrowa (PBC) jest projektem realizowanym w oparciu o unijne fundusze. W projekcie uczestniczą: Politechnika Gdańska - partner wiodący, Uniwersytet Gdański, Biblioteka Gdańska Polskiej Akademii Nauk, Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku, Gdański Uniwersytet Medyczny, Akademia Morska w Gdyni, Akademia Muzyczna w Gdańsku, Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Gdańsku, Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Słupsku, Centrum Inicjatyw Edukacyjnych - Biblioteka Pedagogiczna oraz Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie. Umowa inicjująca współpracę wyżej wymienionych instytucji została podpisana 29.06.2009 roku. W dniu 05.01.2010 roku uruchomiona została Pomorska Biblioteka Cyfrowa (<http://pbc.gda.pl/dlibra>) będąca platformą udostępniania zasobów tworzących ją instytucji. PBC powstaje w oparciu o polskie oprogramowanie dLibra. Na jej wyposażeniu jest profesjonalny sprzęt w postaci skanera, którego zakup został w 3/4 sfinansowany ze środków unijnych (koszt: 400 tys. zł). Oprócz tego został zakupiony skaner, służący do przenoszenia informacji zapisanych na mikrofilmach na obraz w postaci cyfrowej. PBC dysponuje oprogramowaniem DjVu pozwalającym na przystosowanie obrazów skopiowanych do wizualnej postaci. PBC posiada dobre wyposażenie techniczne. Problemem jest prawo autorskie. Respektowanie tego prawa uniemożliwia publikowanie dzieł przed upływem 70 lat od chwili śmierci twórcy. Jeżeli twórca nie jest znany - 70 lat od daty upowszechnienia utworu. Biblioteka UG planuje wzbogacić zasoby PBC o następujące materiały: dokumenty dotyczące historii i rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego, publikacje naukowo-dydaktyczne pracowników Uniwersytetu Gdańskiego, czasopisma i gazety z XIX i XX wieku, druki ulotne, prace doktorskie z Uniwersytetu Gdańskiego. Jako pierwszy Wydział Chemii podpisał deklarację, dotyczącą publikowania prac doktorskich w formie zapisu cyfrowego. Podstawowym warunkiem umieszczenia dysertacji w bibliotece internetowej pozostaje zgoda autora. Rozmowy w tej sprawie będą prowadzone z pozostałymi wydziałami. Planowane jest porozumienie z Wydawnictwem Uniwersytetu Gdańskiego i autorami, którzy publikowali swoje prace za jego pośrednictwem. Nakład wielu pozycji został dawno wyczerpany. Udostępnienie ich w nowej, elektronicznej postaci dałoby szansę zainteresowanym na zapoznanie się z ich treścią. Po wstępie mgr inż. Ewa Chrzan zaprezentowała możliwości korzystania z zasobów PBC. Na zakończenie zaprosiła zebranych do obejrzenia pracowni digitalizacji, utworzonej dla potrzeb realizacji projektu, jakim jest Pomorska Biblioteka Cyfrowa.

Ad. 5 Przewodniczący Rady w ostatnim punkcie programu poruszył sprawę ewentualnego wprowadzenia zmian w Regulaminie Rady Bibliotecznej. Według jego opinii, zmiany takie nie są potrzebne, ponieważ wszystkie ustalenia, które zawiera wspomniany dokument są aktualne. Zobowiązał członków Rady do dokładnego przestudiowania treści Regulaminu i zapowiedział powrót do dyskusji na ten temat na następnym spotkaniu.

Perspektywy finansowe Biblioteki w bieżącym roku i latach przyszłych to kolejne zagadnienie, które omówił prof. Jerzy Błazejowski. W nadchodzących latach fundusze uzależnione będą od kategorii, jaką otrzyma jednostka uczelni. Kategorie będą przyznawane według bardziej rygorystycznych kryteriów niż dotychczas. Kategoryzację podjęła się przeprowadzić Rada Nauki. W przyszłości będzie ją prowadził Komitet Ewaluacji

Jednostek Naukowych. Obecnie w Sejmie są przygotowywane ustawy dotyczące finansowania nauki. Są to ustawy: o zasadach finansowania nauki, o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, o Narodowym Centrum Nauki, o instytutach badawczych oraz o Polskiej Akademii Nauk. Istnieje bardzo duże prawdopodobieństwo, że ustawy te zostaną podpisane przez Prezydenta i szybko wejdą w życie. Zostanie przeprowadzona nowa kategoryzacja jednostek. Mają pojawić się limity ilościowe w poszczególnych kategoriach. Przykładowo, do kategorii pierwszej będzie zaliczane 10-30% jednostek legitymujących się najwyższą efektywnością, a nie - jak do tej pory - nawet 70%. Należy spodziewać się, że wiele jednostek utraci dotychczasową pozycję. Konsekwencją tego będzie przyznanie mniejszych środków finansowych w ramach działalności statutowej. Te nowe zasady jeszcze nie obowiązują. Bieżący rok zapowiada się stabilnie pod względem finansowym. Jednak obawy o finanse naszej Uczelni w przyszłości nie są bezpodstawne wobec zapowiadanych zmian.

Na zakończenie profesor Jerzy Błazejowski zaprosił zgromadzonych do uczestniczenia w uroczystościach związanych z jubileuszem 40-lecia powołania Uniwersytetu Gdańskiego oraz złożył życzenia z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych.

Protokołowała: Agnieszka Fiebig